

УДК 657:378.2

ДО ПИТАННЯ ОБЛІКУ СТУДЕНТСЬКИХ КВИТКІВ І ДОКУМЕНТІВ ПРО ОСВІТУ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

НАТАЛІЯ ГРЕСЬ,
канд. пед. наук, доцент
кафедри обліку і аудиту
ДВНЗ «Національний
гірничий університет»

У статті проаналізовано порядок відображення в обліку вищих навчальних закладів операцій, пов'язаних із рухом студентських квитків та документів про освіту. Запропоновано кореспонденцію рахунків з їх обліку.

Ключові слова: *бланк суворого обліку, документ про освіту, грошовий документ, студентський квиток.*

ВСТУП

Для поточного бухгалтерського обліку операцій у ВНЗ використовують План рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ [1]. Порядок відображення в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності операцій з централізованого постачання матеріальних цінностей бюджетних установ встановлено Інструкцією № 232 [2]. ВНЗ здійснюють специфічні операції, такі як облік студентських квитків та документів про освіту (далі – *дипломи*), порядок якого не передбачено в зазначеній Інструкції й наразі залишається не розглянутим у сучасній економічній літературі.

Мета статті – вдосконалення бухгалтерського обліку студентських квитків та дипломів у ВНЗ.

У дослідженні ми спираємося насамперед на розуміння економічної сутності операцій, що розглядаються; для обґрунтування висновків і пропозицій використані чинні нормативно-правові документи.

ВИКЛАД МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Вищі навчальні заклади облік студентських квитків та дипломів (диплом бакалавра, диплом бакалавра з відзнакою, диплом спеціаліста, диплом спеціаліста з відзнакою, диплом магістра, диплом магістра з відзнакою) певний час (до червня 2009 р.) здійснювали на балансовому субрахунку 331 «Грошові документи в національній валюті» та забалансовому рахунку 08 «Бланки суворої звітності». Державне казначейство України «на численні запити закладів освіти та органів Державного казначейства» у своєму листі № 15-06/1605-9817 від 17.06.2009 р. надало роз'яснення щодо обліку документів про освіту та коштів з їх оплати [3].

Цим листом Державне казначейство:

1) врахувавши те, що у Переліку документів про освіту і вчені звання в Україні [4, п. 2] бланки дипломів визначено як документи суворого обліку, встановило, що «відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ та Порядку застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ ..., облік їх здійснюється на позабалансовому рахунку 08 «Бланки суворого обліку»;

2) визначило «що придбані установами документи про освіту є іменними документами і призначені для передачі фізичним особам, відповідно, вони не можуть бути визнані активами установи, а перебувають на її позабалансовому обліку до дня використання за призначенням»;

3) врахувавши те, що виготовлення дипломів здійснюється за рахунок коштів осіб, які їх отримують, «та той факт, що документи про освіту як офіційні документи засвідчують закінчення вищого чи середнього навчального закладу ... і водночас підтверджують надання освітніх послуг...», рекомендувало «надходження коштів на їх виготовлення, згідно з переліком груп власних надходжень бюджетних установ, щодо їх утворення та напрямів використання ... віднести до першої підгрупи першої групи власних надходжень бюджетних установ – плата за послуги, що надаються бюджетними установами, згідно з їх функціональними повноваженнями».

Отже, Державне казначейство, визначивши дипломи та кошти з їх оплати як предмет обліку, не надало типову кореспонденцію рахунків з їх обліку. Наша спроба упорядкувати такі бухгалтерські записи з обліку дипломів та студентських квитків на ос-

нові матеріалів діяльності ВНЗ показала, що кожний з досліджених нами навчальних закладів має свій алгоритм відображення їх у обліку.

З'ясуємо, чим є у ВНЗ дипломи та студентські квитки: бланками суворого обліку, грошовими документами чи матеріалами?

У бухгалтерському обліку **бланками суворого обліку**¹ вважаються «бланки документів, які підлягають обліку та які видаються під звіт певним працівникам для оформлення господарських операцій» [5, с. 30] (переклад *Авт.*).

Номенклатура документів суворого обліку, які виготовляють за ліцензіями, виданими Міністерством фінансів України, включає бланки документів суворого обліку, до яких відносять «документи, що засвідчують особу, ... освіту ... (... посвідчення ... службові, ... дипломи про освіту...)» [6, пп. 1.3.2].

«**Бланки суворої звітності** друкуються за зразками типових або спеціалізованих форм, затверджених відповідно Міністерством статистики за погодженням з Міністерством фінансів України або міністерствами і відомствами за погодженням з Міністерством статистики і Міністерством фінансів України ... Всі бланки суворої звітності підлягають нумерації, порядок нанесення якої (нумератором, типографським способом) встановлюють міністерства і відомства» [7, п. 2.9].

Бланк [франц. blanc – білий, чистий] – це «друкована стандартна форма якогось документа, що заповнюється конкретними даними» [8, с. 64].

П. Костюк [5, с. 30] так визначає термін «бланк»: «форма документа, яка видрукувана типографським способом, у якій передбачені необхідні реквізити ... використовуються для оформлення бухгалтерських документів. Для цього вручну або машинним способом заповнюють передбачені в них реквізити» (переклад *Авт.*).

Отже, **бланк студентського квитка та диплома** – це незаповнена друкована стандартна форма документа, документ суворого обліку. Раніше навчальні заклади отримували бланки студентських квитків і дипломів, які самостійно заповнювали (вписували),

¹ У ході дослідження ми звернули увагу на те, що у нормативно-правових документах і професійній літературі ототожнюють поняття «бланк суворого обліку» та «бланк суворої звітності». Існує поняття «бланк суворого обліку», визначене законодавцем [6]. Виходячи з того, що поняття «облік» і «звітність» мають різне тлумачення, використовувати у професійному спілкуванні термін «бланк суворої звітності» некоректно, а в нормативно-правових документах неприпустимо.

реєстрували та видавали. Ці бланки обліковували у ВНЗ як грошові документи та бланки суворого обліку.

З'ясуємо, що наразі являють собою студентський квиток та диплом.

Студентський квиток – це документ, який містить персональні дані про особу студента, що навчається у вищому навчальному закладі, які занесені в централізований банк даних Міністерства освіти і науки України та відтворені у пластиковій картці [9, п. 1.4; 10, пп. 1.2.1].

Документ про освіту – це персональні дані про освітній чи освітньо-кваліфікаційний рівень випускника навчального закладу України, які занесені в централізований банк даних Міністерства освіти і науки України та відтворені у пластиковій картці (далі – *картка*) [9, п.1.3].

Виконавцем для виготовлення документів про освіту є Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України через уповноважений ним орган [9, п. 2.2]. Наразі «забезпечення документами про освіту державного зразка навчальних закладів України здійснюється ... державним підприємством «Державний центр прикладних інформаційних технологій» (ДП «ДЦ ПІТ») [11].

Виготовлення студентських квитків державного зразка здійснюється в інформаційному просторі державної інформаційно-виробничої системи ІВС «ОСВІТА» [10, п. 1.3; 12]. Виготовлювача квитків обирає безпосередньо ВНЗ на основі проведених тендерних процедур.

До **організацій, які мають право на виготовлення студентських квитків державного зразка**, належать:

- 1) ЗАТ «Науково-дослідний інститут прикладних інформаційних технологій» (м. Київ);
- 2) Донецький національний університет (м. Донецьк);
- 3) ТОВ «Регіональний центр «Студсервіс» (м. Харків);
- 4) ТОВ «Центр нових інформаційних технологій» (м. Львів);
- 5) Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу (м. Івано-Франківськ);
- 6) ТОВ «Науково-виробниче підприємство обласний центр прикладних інформаційних технологій» (м. Дніпропетровськ);
- 7) дочірнє підприємство «Хмельницький регіональний центр ІВС «ОСВІТА» (м. Хмельницький);
- 8) Національний університет «Львівська політехніка» (м. Львів);
- 9) Донецький національний технічний університет (м. Донецьк) [12].

Отже, навчальний заклад отримує не бланки студентських квитків та дипломів, а належно заповнені на основі фотокомп'ютерних технологій документи, які видає студенту – особі, на ім'я якої вони виписані. Державне казначейство визначає дипломи як іменні документи, придбані установою та призначені для передачі фізичним особам [3]. Такий самий статус має й студентський квиток.

Далі встановимо, чи правильно ВНЗ обліковували студентські квитки та дипломи на субрахунок 331 «Грошові документи в національній валюті», який призначений для ведення обліку «грошових документів установи, що отримані за вартістю в національній валюті» [13, п. 4.7]?

Порядком застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ [14] субрахунок 331 «Грошові документи в національній валюті» передбачено для обліку руху і наявності «коштів, що містяться в акредитивах, у чекових книжках, оплачених талонах на бензин, мазут, харчування і т. ін., оплачених путівках у будинки відпочинку, санаторії, турбази, у повідомленнях на поштові перекази, у митних марках, у бланках трудових книжок і вкладишах до них та в інших грошових документах» у національній валюті».

Чіткого визначення поняття «грошові документи» чинне законодавство не дає. Р. Джога, С. Свірко, Л. Сінельник вважають грошовими документами «документи, що перебувають у касі установи» [15, с. 147]. П. Костюк [5, с. 68], визначаючи поняття «грошові документи», просто наводить їх перелік, а саме: «путівки до будинків відпочинку та санаторії, поштові марки, перекази до отримання й т.п.» (переклад *Авт.*).

Державне казначейство вимагає на субрахунок 331 обліковувати «оборотні активи установи у формі еквівалентів грошових коштів, тобто коштів, що містяться в акредитивах, в чекових книжках, в оплачених талонах на бензин (смарт-картках), харчування та ін., оплачених путівках у будинки відпочинку, санаторії, турбази, пансіонати, в оплачених проїзних документах тощо» [13, п. 4.1].

Звідси **грошовий документ** – це обов'язково еквівалент грошових коштів. Тобто якщо грошовий документ не використано (й у подальшому не використовуватиметься) установою за призначенням, за нього можна отримати його номінальну вартість через повернення невикористаних грошових документів постачальнику або реалізацію на сторону.

Студентський квиток та диплом ВНЗ видає особі, чий персональні дані містяться у них. Для цього кожний заклад освіти веде книгу обліку виданих карток

документів про освіту² та додатків, а також книгу обліку виданих студентських квитків³. Сторінки у цих книгах пронумеровані, прошиті та скріплені печаткою навчального закладу.

Невидані впродовж трьох місяців від дня видачі їх випускникам дипломи (із зазначенням причин невидачі, повернення) ВНЗ обов'язково повертає до ДП «ДЦ ПТ» із звітом про невидані документи про освіту [9, п. 3.8.8, п. 4.4]⁴. При цьому ДП «ДЦ ПТ» кошти, отримані за їх виготовлення, ВНЗ не повертає. Відповідно й ВНЗ кошти, сплачені випускником за документ про освіту, який той своєчасно не отримав, йому не повертає.

Отже, диплом та студентський квиток не є еквівалентами грошових коштів. Вони є матеріалами, які обов'язково використовуються при наданні ВНЗ освітніх послуг: студентський квиток – для посвідчення під час навчання особи студента; диплом – для посвідчення здобутої випускником навчального закладу кваліфікації (це документ, який разом із додатком до нього показує результат отриманої особою освітньої послуги, документ на кшталт акта виконаних робіт). Цей висновок не суперечить визначенню Державного казначейства диплома як офіційного документа, який засвідчує закінчення особою вищого чи середнього спеціального навчального закладу і водночас підтверджує надання освітньої послуги, а надходження коштів на їх виготовлення – як плати за послуги, що надаються бюджетними установами згідно з їх функціональними повноваженнями [3].

Не можна погодитися з тим, що дипломи «не можуть бути визнані активами установи» й тим, що це документи, «призначені для передачі фізичним особам». Дипломи ВНЗ видає, а не передає фізичній особі (випускнику), засвідчуючи цим закінчення навчання й успішне виконання нею програми підготовки, підтверджуючи надання їй освітньої послуги у повному обсязі. ВНЗ – не посередник з постачання дипломів між студентом та ДП «ДЦ ПТ». Міністерство освіти і науки, молоді та спорту визначило ВНЗ «замовником» виготовлення дипломів, а ДП «ДЦ ПТ» – «виконавцем замовлень на виготовлення документів про освіту» [9, пп. 2.1, 2.2].

² Форма книги обліку виданих карток документів про освіту встановлена наказом Міністерства освіти і науки України № 811 [9, п. 4.3].

³ Форма книги обліку виданих студентських квитків визначається навчальним закладом [9, п. 4.7].

⁴ Форма звіту про невидані документи про освіту встановлена наказом Міністерства освіти і науки України № 811 [9, додатки 33–35].

Вищий навчальний заклад, а не студент замовляє дипломи у виконавця, необхідні йому для завершення освітньої послуги. Виходячи з того, що за платіжним дорученням на перерахування коштів за виготовлення дипломів виконавцю платником є ВНЗ, за накладною одержувачем виготовлених дипломів є також ВНЗ, дипломи являють собою не що інше, як матеріали (запаси) навчального закладу, які той використовує для надання повноцінної освітньої послуги.

Державне казначейство України визначає **запаси** як «оборотні активи у матеріальній формі, які належать установі та забезпечують її функціонування (або перебувають у процесі виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг) і будуть використані, як очікується, протягом одного року» [16, п.1]. Звідси отримані ВНЗ від виконавця дипломи є його запасами, оскільки: 1) до їх видачі випускникам належать йому; 2) забезпечують завершення надання ним освітньої послуги; 3) використовуються навча-

льним закладом упродовж терміну, меншого за один рік (з моменту їх отримання від виконавця до закінчення третього місяця від дня видачі їх випускникам).

Отже, для їх обліку доцільно використовувати субрахунок **239 «Інші матеріали»**. Опитування головних бухгалтерів показало, що саме ревізори контрольно-ревізійної служби глузують з того, що «облік дипломів вестиметься на тому самому рахунку, що й сіно». Зауважимо, що сіно є не менш важливим матеріалом для підприємства, яке займається тваринництвом, ніж диплом для ВНЗ, що надає освітні послуги.

Виготовлення дипломів для випускників ВНЗ «здійснюється за рахунок коштів осіб, які їх отримують» [17]. Студенти вносять кошти за дипломи на рахунок навчального закладу додатково (понад плату за навчання) наприкінці терміну навчання. Порядок відображення в обліку ВНЗ операцій, пов'язаних із рухом дипломів, наведено у табл. 1.

Таблиця 1

КОРЕСПОНДЕНЦІЯ РАХУНКІВ З ОБЛІКУ ДИПЛОМІВ

Документ	Зміст операції	Кореспонденція рахунків	
		д-т	к-т
Оплата студентами вартості дипломів			
<i>Через касу навчального закладу</i>			
Касовий звіт, прибутковий касовий ордер	Оприбутковано в касі ВНЗ кошти, що надійшли від студентів як плата за виготовлення дипломів	301	675.1*
Виписка банку, заява на переказ готівки	Здана з каси готівка в банк	323	301
<i>Через прибуткову касу банківської установи</i>			
Виписка банку, заява на переказ готівки	Оплачено студентами вартість дипломів	323	675.1
Оплата навчальним закладом виготовлення дипломів			
Виписка банку, платіжне доручення	Перераховано виконавцю за виготовлення дипломів	675.2**	323
Отримання навчальним закладом від виконавця дипломів			
Договір, накладна, податкова накладна	Отримано дипломи від виконавця	239	675
Видача дипломів випускникам			
Книга обліку виданих карток документів про освіту, акт списання виданих документів про освіту	Видано (вручено) випускникам дипломи	675.1	239
Повернення виконавцю невикористаних дипломів			
Накладна на картки документів про освіту, що повертаються для знищення, звіт про невидані документи про освіту вищим навчальним закладом	Повернуто до ДП «ДЦ ПІТ» дипломи, невидані упродовж трьох місяців від дня видачі їх випускникам	675.1 675.2	239*** 239****

* Субрахунок 675.1 «Розрахунки зі студентами за дипломи».

** Субрахунок 675.2 «Розрахунки з ДП «ДЦ ПІТ».

*** Сума за цим записом дорівнює вартості дипломів, які своєчасно не отримані випускниками й повернуті до ДП «ДЦ ПІТ». Такий запис здійснюють для того, щоб закрити субрахунки 675.1 та 239, оскільки кошти, сплачені випускником за виготовлення диплома, йому не повертаються.

**** Сума дорівнює 0,00 грн. У графах «ціна» та «сума» накладної на картки документів про освіту, що повертаються для знищення, проставляється 0,00 [18].

Наразі державні ВНЗ не отримують фінансування в частині вартості студентських квитків. Тому студенти, які навчаються бюджетним коштом, разом зі студентами, які навчаються на контрактній основі, відшкодовують ВНЗ витрати, пов'язані з їх виготовленням, за рахунок власних коштів.

У разі, якщо студенти оплачують вартість студентських квитків додатково, понад плату за навчання, їх облік у навчальному закладі ідентичний обліку дипломів (див. табл. 1).

Цілком логічно, що плата за навчання студента-контрактника має включати вартість його студентського квитка та диплома. Якщо у договорі не прописано, що додатково має оплачувати особа упродовж усього терміну навчання (терміну дії договору), вимагати від студента оплати студентського квитка, диплома та додатка до нього, матеріалів для забезпечення проведення практичних, лабораторних занять, книг тощо, необхідних для надання якісної освітньої послуги у повному обсязі, ВНЗ не має права. Ось чому більшість навчальних закладів оплачує послуги з виготовлення студентських квитків за ра-

хунок коштів, отриманих від студентів як плату за навчання. Звертаємо увагу на те, що за рахунок цих коштів оплачується й виготовлення студентських квитків (і не тільки) для студентів, які навчаються за бюджетний кошт. А цього робити не можна через те, що: 1) ВНЗ є неприбутковою установою; 2) дохід ВНЗ від надання освітніх послуг складається з коштів, внесених студентами як плата за навчання, й дорівнює витратам на їх здійснення. Студент-контрактник не повинен сплачувати кошти за підготовку студентів, що навчаються за бюджетний кошт! Тобто студент-бюджетник зобов'язаний сплачувати навчальному закладу різницю між встановленою сумою плати за навчання та сумою коштів, виділених бюджетом на його підготовку.

Отже, необхідно визнати, що наразі студенти-контрактники частково оплачують послуги, які їм ВНЗ не надають!

Порядок відображення в обліку ВНЗ операцій, пов'язаних з рухом студентських квитків, вартість яких входить до плати за навчання, наведено у табл. 2.

Таблиця 2

КОРЕСПОНДЕНЦІЯ РАХУНКІВ З ОБЛІКУ СТУДЕНТСЬКИХ КВИТКІВ, ВИГОТОВЛЕНИХ ЗА РАХУНОК КОШТІВ, ОТРИМАНИХ ЯК ПЛАТА ЗА НАВЧАННЯ

Документ	Зміст операції	Кореспонденція рахунків	
		д-т	к-т
Оплата навчальним закладом виготовлення студентських квитків			
Виписка банку, платіжне доручення	Перераховано виконавцю кошти за виготовлення студентських квитків	675	323
Отримання навчальним закладом від виконавця студентських квитків			
Договір, накладна, податкова накладна	Отримано студентські квитки від виконавця	239	675
Видача студентських квитків студентам			
Книга обліку видачі студентських квитків, акт списання виданих студентських квитків	Видано студентам студентські квитки	811	239

ВИСНОВКИ

Дипломи та студентські квитки, які на замовлення ВНЗ виготовлені на основі фотокомп'ютерних технологій, не є для них ні грошовими документами, ні бланками суворого обліку. Вони є іменними документами, призначеними для видачі випускникам, що підтверджують надання їм освітньої послуги у повному обсязі. Їх облік у ВНЗ доцільно вести на субрахунку 239 «Інші матеріали», а документування здійснювати відповідно до Порядку № 811 [9], Порядку № 735 [10] та внутрішніх нормативних документів навчального закладу.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. *План* рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ: Наказ Головного управління Державного казначейства України від 10.12.99 р. № 114 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=1&nreg=z0890-99>
2. *Інструкція* про порядок відображення в обліку бюджетних установ операцій з централізованого постачання матеріальних цінностей: Наказ Державного казначейства України від 16.12.2002 р. № 232 [Електронні текстові дані]. – Комп'ютерний довідник «Ліга бізнесінформ». – Ліга: закон версія 7.7.1.
3. *Щодо обліку* документів про освіту та коштів з їх оплати: Лист Державного казначейства України від 17.06.2009 р. № 15-06/1605-9817.
4. *Перелік* документів про освіту і вчені звання в Україні: Постанова Кабінету Міністрів України від 12.11.97 р. № 1260 [Електронні текстові дані]. – Комп'ютерний довідник «Ліга бізнесінформ». – Ліга: закон версія 7.7.1.
5. *Костюк П.А.* Словарь бухгалтера. – 3-е изд., перераб. и доп. / П.А. Костюк. – Мн.: Высш. шк., 1990. – 240 с.
6. *Правила* виготовлення бланків цінних паперів і документів суворого обліку: Наказ Міністерства фінансів, Служби безпеки, Міністерства внутрішніх справ України від 25.11.93 р. № 98/118/740 [Електронні текстові дані]. – Комп'ютерний довідник «Ліга бізнесінформ». – Ліга: закон версія 7.7.1.
7. *Положення* про документальне забезпечення запасів у бухгалтерському обліку: Наказ Міністерства фінансів України від 24.05.95 р. № 88 [Електронні текстові дані]. – Комп'ютерний довідник «Ліга бізнесінформ». – Ліга: закон версія 7.7.1.
8. *Сучасний* тлумачний словник української мови: 65 000 слів / за заг. ред. д-ра філол. наук, проф. В.В. Дубичинського. – Х.: ВД «ШКОЛА», 2006. – 1008 с.
9. *Порядок* замовлення, видачі та обліку документів про освіту державного зразка (витяг): Наказ Міністерства освіти і науки України від 10.12.2003 р. № 811 [Електронні текстові дані]. – Комп'ютерний довідник «Ліга бізнесінформ». – Ліга: закон версія 7.7.1.
10. *Порядок* замовлення, видачі та обліку студентських та учнівських квитків державного зразка та їх карток: Наказ Міністерства освіти і науки України від 13.08.2007 р. № 735 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z1093-07>
11. *Про проведення* торгів на закупівлю документів про освіту: Лист Міністерства освіти і науки України від 25.02.2011 р. № 1/9-134 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://diplom.gov.ua/assets/files/lriles/Listi/134.doc>
12. *Стосовно* студентських (учнівських) квитків. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://diplom.gov.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=65&Itemid=72
13. *Про затвердження* Інструкції з обліку коштів, розрахунків та інших активів бюджетних установ: Наказ Державного казначейства України від 26.12.2003 р. № 242 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/REG8705.html
14. *Порядок* застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ: Наказ Головного управління Державного казначейства України від 10.12.99 р. № 114 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=1&nreg=z0890-99>
15. *Джога Р.Т.* Бухгалтерський облік у бюджетних установах [підручник] / Р.Т. Джога, С.В. Свірко, Л.М. Сінельник. – К.: КНЕУ, 2003. – 483 с.
16. *Інструкція* з обліку запасів бюджетних установ: Наказ Державного казначейства України від 08.12.2000 р. № 125 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nibu.factor.ua/ukr/info/uchet_budget/In125/
17. *Щодо порядку* оплати документів про освіту у 2011 році: Лист Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 14.04.2011 р. № 1/9-282 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://diplom.gov.ua/assets/files/Listi/282.dok>
18. *Накладна* на картки документів про освіту, що повертаються для знищення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://diplom.gov.ua/assets/files/zrazki/nakladna.dok>

В статтю проаналізовано порядок отраження в учете высших учебных заведений операций, связанных с движением студенческих билетов и документов об образовании. Предложена корреспонденция счетов по их учету.

Ключевые слова: *бланк строгого учета, документ об образовании, денежный документ, студенческий билет.*

The procedures connected with the circulation of student identification cards and diplomas as reflected in accounting are analyzed; accounting correspondence of accounting records is offered.

Key words: *strict accounting form, diploma, money document, student identification card.*